

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 16. 1. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_20_CJL_NP2

Ročník:II.

Český jazyk a literatura

**Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,
Estetické vzdělávání**

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Česká próza a divadlo mezi dvěma válkami

Téma: Ivan Olbracht

Metodický list/anotace: Rozbor života a díla za použití interaktivní tabule

IVAN OLBRACHT

1882 - 1952

vlastním jménem **KAREL ZEMAN**

syn **ANTALA STAŠKA (ANTONÍN ZEMAN)**

- **pracoval jako novinář**
- **1921 vstoupil do KSČ**
- **1929 dočasně vystoupil**
- **za politickou činnost byl dvakrát vězněn**
- **za války žil ve vesnici Stříbřec u Třeboně**
- **stal se členem odbojové skupiny**

**O ZLÝCH SAMOTÁŘÍCH - soubor tří
povídek (tulák, kejklíř, ras)**

**ŽALÁŘ NEJTEMNĚJŠÍ – žalářem je
žárlivost**

PODIVNÉ PŘÁTELSTVÍ HERCE JESENIA

**ANNA PROLETÁŘKA – schematický
agitační román**

**ZAMŘÍŽOVANÉ ZRCADLO – zkušenosti
z vězení**

HORY A STALETÍ = ZEMĚ BEZE JMÉNA

GOLET V ÚDOLÍ

- tři povídky
- čerpají ze života chasidských Židů
z vesnice Poljana

O smutných očích Hany Karadžičové

Událost v mikve

Zázrak s Julčou

NIKOLA ŠUHAJ LOUPEŽNÍK

- baladická próza o lásce a zradě
- mísí se reálná historická fakta s legendou
- mýtus o zbojníkovi, který bohatým bral a chudým dával
- propojení reálných fakt reportážního charakteru s folklorními a pohádkovými motivy
- popisuje soužití Rusínů, Židů, Čechů v Podkarpatské Rusi
- Rusínové - zat'atá mlčenlivost, víra v pověry, pudové jednání
- zachycuje gesta, mimiku, oděv, rituály

- **příběh vychází ze skutečných událostí z let 1920 – 1921**
- **Olbracht se zaměřuje na filozofické otázky, zabývá se otázkou lidské svobody a důstojnosti**
- **vztah jedince a společnosti**
- **zachycuje zrod zbojnické legendy**

- Nikola je vojenský zběh
- musí se ukrývat v lesích a horách
- po válce se vrací do rodné Koločavy
- ožení se s Eržikou
- díky chudobě se z něj stává zbojník
- přepadá bohaté, obdarovává chudé
- spolu s ním loupí jeho bratr Jura
- častokrát je pronásledován četníky
- dochází k přestřelkám ⇒ legenda
o nemožnosti nikolu zastřelit
- nakonec jsou oba ubiti kamarády

- **konkrétní události sledujeme očima četníků, chudých Rusínů, kteří mají pocit, že Nikola mstí jejich bezpráví**
- **první rovinu tvoří reportážně zachycený život podkarpatských obyvatel v posledních letech 1. světové války, zachycuje jejich každodenní život, starosti**
- **druhá rovina je zachycením Nikolovy vzpoury**
- **příběh je nadčasový**
- **Nikola je zmýtizován**

**Podkarpatská Rus (Zakarpatská Ukrajina)
inspirovala i jiné autory - Karla Čapka
- Stanislava Kostku Neumanna**

**Nikola ŠUHAI inspiroval vznik dalších děl
Muzikál Balada pro banditu – divadlo Husa
na provázku
Koločava – sourozenci Ulrychovi**

CITACE, POUŽITÁ LITERATURA

Zdroj klipartů: MS Office, Verze : 14.0.6123.50

**SLANAŘ, Otakar a kol. *OBSAHY A ROZBORY DĚL*. TŘEBÍČ:
PETRA MRÁKOTOVÁ, 2011, ISBN 80-902571-7-8.**